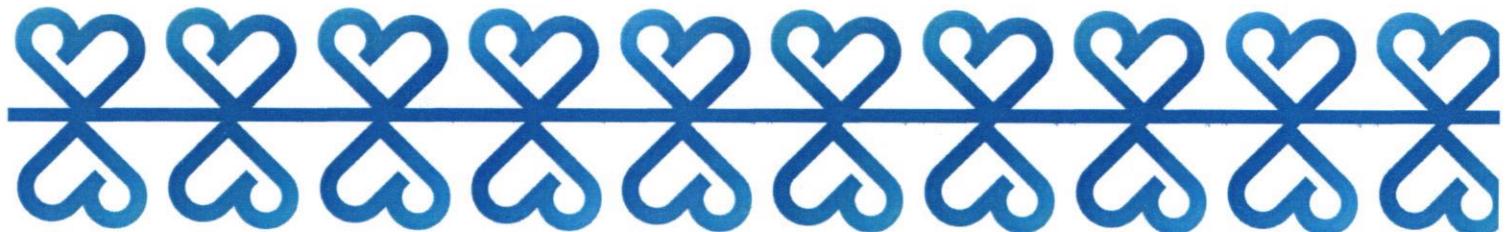
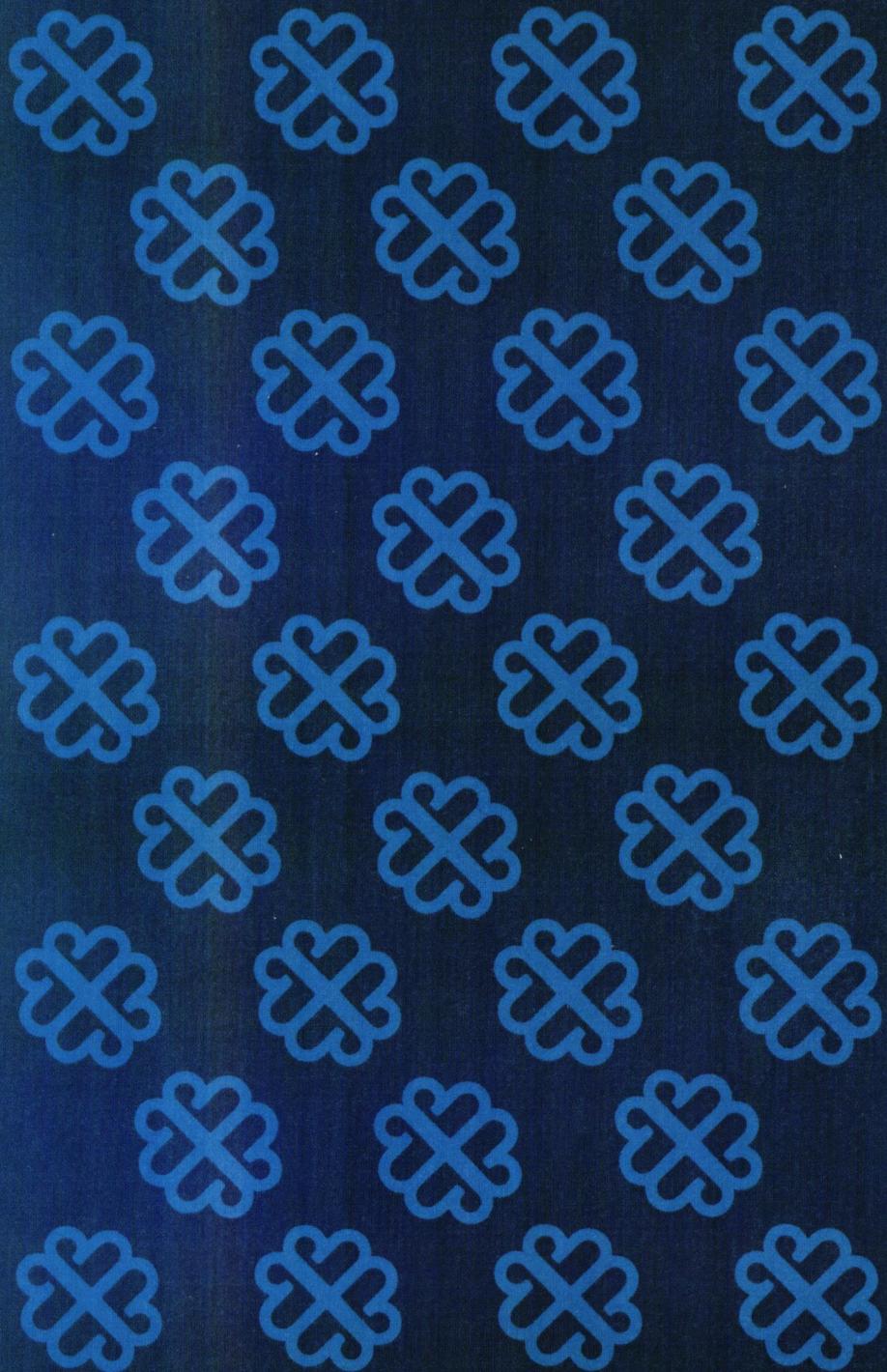

Projekt je sufinancirala
Europska unija iz
Kohezijskog fonda

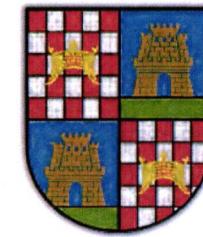
O projektu:

Nositelj projekta „Reciklažno dvorište Biograd na Moru“ je Grad Biograd na Moru. Ukupna vrijednost projekta iznosi 5.254.648,10 kuna, od čega odobrena bespovratna sredstva Kohezijskog fonda iznose 4.367.828,kuna.

Ciljevi Projekta su razvoj i uspostava reciklažnog dvorišta kao dijela sustava održivog gospodarenja otpadom na području Grada Biograda na Moru, te podizanje svijesti stanovnika o važnosti i načinima održivog gospodarenja otpadom i njihovo informiranje i educiranje o svim aspektima održivog gospodarenja otpadom te kvalitetnog i punog korištenja ukupne infrastrukture i funkcija reciklažnog dvorišta.

Kontakt osoba:

Drina Bešenić, struč. spec. oec.
Pročelnica Jedinstvenog upravnog
odjela
drina.besenic@biogradnamoru.hr
info@biogradnamoru.hr
023/383-150
www.biogradnamoru.hr/

**GRAD BIOGRAD
NA MORU**

www.reciklazno-biograd.hr
www.strukturnifondovi.hr

Sadržaj brošure isključiva je odgovornost Grada Biograda na Moru

Servisne informacije:

Bošana d.o.o.

Broj za građane:

023 384 363
(od ponedeljka do petka od
07:00 – 15:00)

Kontaktirajte nas:

- Informacije o usluzi prikupljanja komunalnog otpada te o pravilnom odvojenom prikupljanju otpada
- Obavijestite nas o ilegalno i nepropisno odloženi otpad potrebno je prijaviti¹s-ima
- Obavijestite nas o eventualno propuštenom odvozu vaše kante
- Rezervirajte odvoz vašeg glomaznog otpada

Adrese važnih lokacija:

Uprava:

Biograd na Moru, 23210
Kralja Petra Svačića 26

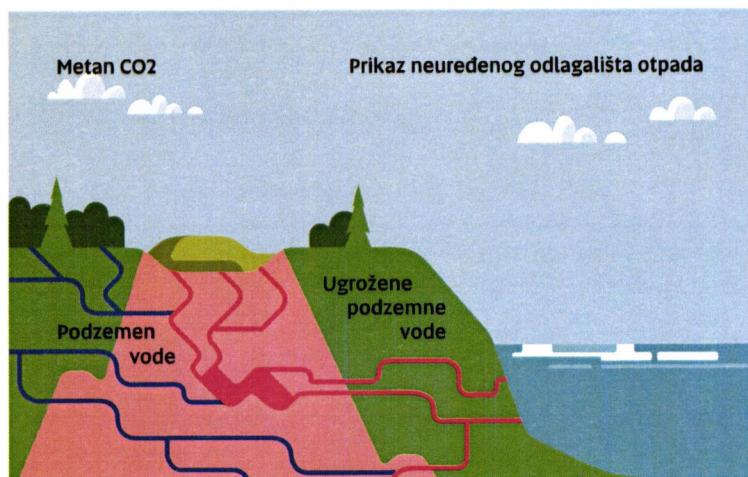
Reciklažno dvorište:
Biograd na Moru (novo),
Industrijska ulica bb
Biograd na Moru (stara),
Neretvanska ul. 8

Radno vrijeme:

ponedjeljak – petak:
7:00 - 21:00
subota:
7:00-17:00
nedjeljom i praznikom:
ZATVORENO

Internet stranice:
www.biograd-reciklazno.hr
www.bosana.hr

Uvod

Gotovo svakodnevno susrećemo se s mnogim informacijama o eke loškim katastrofama, ali i naporima pojedinaca i grupa u očuvanju okoliša.

Sve je češće zaštita okoliša prisutna u dnevnom tisku, radiju, televiziji i u obliku savjeta kako pomoći prirodi.

Možda pripadate ekološki svjesnim građanima, međutim nije vam po sve jasno gdje i kako započeti. Osim toga, zasigurno se pitate: pomaže li odista kada mali Vi i ja, nešto čini-

mo za dobrobit okoliša. Ili možda pripadate mnogo većoj grupi ljudi koji su u svoju svakodnevnicu unijeli mnoge promjene.

Možda želite i dalje djelovati, širiti svoja iskustva na okolinu i druge ljudе i navesti ih na ekološko ponašanje. Važno je znati kako pojedinci, udruženi u mnogo manjih grupa značajno pridonose vraćanju ekološke ravnoteže na Zemlji. Umjesto nemoćne rezignacije pred globalnim problemom okoliša, počnite djelovati u svojoj okolini a prvi korak učinite u svom kućanstvu.

¹engl. DG environment commission
²engl. Resource efficient economy (slobodni prijevod autora)

Iako povijest recikliranja i gospodarenja otpadom seže i do biblijskih vremena, u drugoj polovici 20. st. je započeo nekontrolirano brzi porast nastajanja otpada. Suvremeni proizvodni postupci omogućili počeo su značajno smanjenje cijena svakodnevnih proizvoda, te je postalo kupiti novi proizvod.

nego obnavljati tj. popravljati stari. Današnju civilizaciju s pravom možemo nazvati rasipničkom civilizacijom, odnosno potrošačkim društvom koje nema granica. Umjesto dvadesetog stoljeća ekonomije, s punim pravom zahtijevamo da 21. stoljeće bude stoljeće ekologije.

Europski ministar okoliša Janez Potočnik je početkom 2011. godine prenio vrijednu poruku europskom društvu. Moj stari mobitel sadrži zlato, platinu, paladij i bakar: resurse kojih u Europi gotovo da i nema. Jedna tona ovih malih elektroničkih aparata sadrži 280 grama zlata, 140 grama platine i paladija, te 60 kilograma bakra. To definitivno nije otpad koji bismo trebali spaliti odložiti na odlagalištima, to je resurs koji moramo poštovati. Europska unija je ozbiljna kada kaže da će Europu učiniti "resursno efikasnom ekonomijom". Baš kao što je i naglašeno u Europskoj

stratrgiji 2020. To ne činimo samo zato da bismo smanjili negativni okolišni učinak ili emisije stakleničkih plinova; to činimo kako bismo stvorili nova, zelena radna mjesta; gdje samо sektor reciklaže otpada može osigurati 500.000 novih radnih mesta u Europi.

Mogućnosti su goleme - od smanjenja potrošnje energije i vode, izbjegavanja stvaranja smeća i reduciranja količine ambalaže koju svakodnevno donosimo kući da bi je bacili u smeće, do razvrstavanja korisnog otpada – papira, metala, stakla i biootpada i njihovo odlaganje u odgovarajuće spremnike.

Neka vam ovaj priručnik bude podsjetnik i motivator,

Marijan Galović
Urednik

Model reciklažnog dvorišta Biograd na Moru

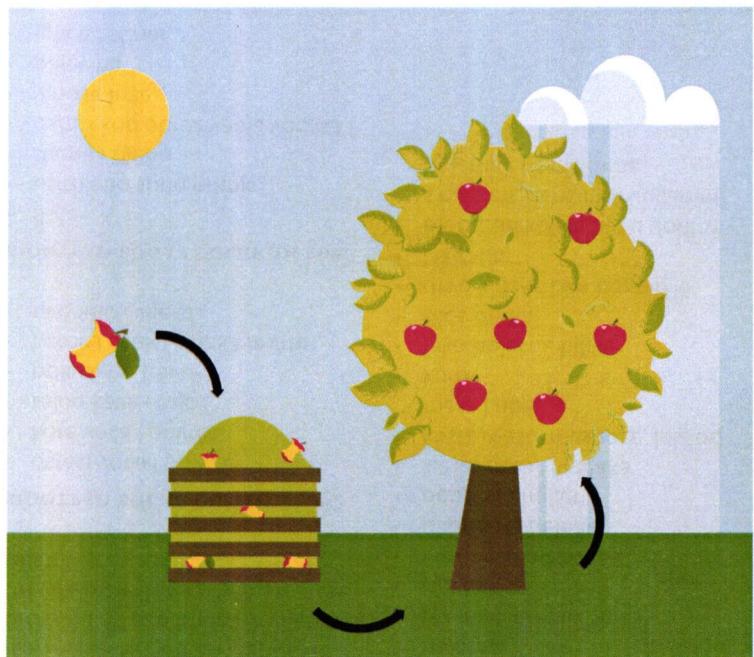
Što sa kojom vrstom otpada?

Biorazgradivi otpad

Kompostiranje je prirodan proces razgradnje biomase i događa se svuda oko nas. Kompostiranjem smanjujemo količinu otpada, odvoz i odlaganje a kompostom vraćamo hranjive tvari tlu iz kojeg su potekle, gdje će se

postupno pretvoriti u humus, plodno tlo.

Kvalitetan kompost hrani biljke, osigurava prozračnost tla, zadržava vodu, stvara uvjete za život organi zama u tlu, pogoduje rastu biljaka.

Kompostirati se može u vlastitom vrtu ili dvorištu (samostalno). Komposter treba biti smješteno u dijelu vrta koji se nalazi u poljsjeni, najbolje ispod nekog drveta, jer će krošnja štiti vaš kompost od prevelikog isušivanja u vrijeme vrućina, i prevelikog vlaženja u kišnom razdoblju. Ukoliko nemate takvo mjesto u vrtu, kompostnu hrpu možete pokriti tkaninom koja je propusna za zrak, a nepropusna za vodu. Na mjestu koje ste odabrali za kompost, ne smije se zadržavati voda, mora biti nagnuto i ocjedito.

Više od ukupnog otpada koji nastaje u domaćinstvima je organski ili biootpad.

Prikupljeni ostaci biljaka nisu smeće, već su visokovrijedna sirovina za proizvodnju komposta. Kompostiranjem uspostavljamo prirodni kružni tok tvari u prirodi.

Kompostom dajemo zemlji hranjive sastojke koji su potrebni za rast i razvoj biljaka, te održavamo i poboljšavamo plodnost zemlje. Rabimo li kompost smanjujemo potrebu za umjetnim gnojivima.

Kompostiranjem biootpada smanjujemo količinu smeća koji se odlaže na deponiju.

Što kompostirati

Kompostirati se može sav biljni otpad iz kuhinje, vrta, voćnjaka i travnjaka. Kvalitetan kompost ćemo dobiti ako dobro izmiješamo što više različitog i biljnog materijala.

BIOOTPAD BOGAT DUŠIKOM 50%:

- ostaci voća i povrća
- kore voća i povrća
- talog kave i čaja
- pokosenu travu
- korov i ostaci biljaka iz vrta
- uvenulo cvijeće

BIOOTPAD BOGAT UGLIJKOM 50%

- lišće
- usitnjeno suho granje
- slama i sijeno
- ostaci kod obrezivanja voćaka i
- vinove loze
- piljevina
- iglice četinar

U KOMPOST MOŽEMO UMJEŠATI I:

- papirnate kutije za jaja
- ljuske od jaja
- kamenu prašinu

U KOMPOST NE SMIJEMO STAVLJATI:

- novinski papir i časopise u bojama
- plastiku, metal i staklo
- lijekove
- vrećice iz usisavača
- papirnate pelene
- pepel od ugljena
- izmet pasa i mačaka
- kosti, meso, masnoće, jela od mesa i ribe
- korov
- jako bolesne biljke
- lišće oraha
- drvo koje je bilo bojano ili lakirano
- biootpadi koji je bio u dodiru s naftom, benzinom, uljanim, bojama i pesticidima.

Papir i karton

PRIKUPLJA SE:

- papirnati tanjuri i čašice ukoliko nisu upravljeni ostacima hrane
- kartonska i papirna ambalaža
- uredski papiri
- novine i časopisi
- bilježnice i knjige
- kutije

NE PRIKUPLJA SE:

- prljavi i masni papir i karton
- papir za pečenje
- plastificirani papir
- fotografije

KAKO SE PRIKUPLJA:

- ukoliko za prikupljanje u vašem domu koristite plastične vrećice, molimo vas da samo sadržaj iste ispraznite u spremnike za prikupljanje papira, a plastičnu vrećicu da odložite u spremnik za plastiku
- ukoliko predajete kartonsku ambalažu, molimo vas da istu rastavite na plohe kako bi zauzimala manje volumena unutar spremnika.

Zašto reciklirati papir?

Originalni ekološki papir se bez izbjeljivanja i bojenja uz minimalan utrošak energije i vode proizvodi iz 100% starog papira.

U odnosu na običnu proizvodnju papira, recikliranje smanjuje zagadenje vode za 35% i zagadenje zraka za 74%.

List papira moguće je reciklirati četiri do šest puta prije nego se potpuno raspade.

Recikliranjem papira čuvamo šume

ZA PROIZVODNJI
1 TONE PAPIRA
POTREBNO JE:

- 24 stabla
- 200 000 litara vode
- 4600 kWh energije

ZA PROIZVODNJI
1 TONE RECIKLIRANOG
PAPIRA POTREBNO JE:

- Niti jedno stablo
- 160 litara vode
- 2400 kWh energije

Plastika

Plastika je materijal koji se dobiva od nafte. Danas se upotrebljava u gotovo svim gospodarskim granama, pogotovo kao sirovina za proizvodnju ambalažnih i drugih proizvoda kojima se svakodnevno koristimo

ŠTO PREDAJEMO:

- plastične čaše i tanjuri (čisti od hrane)
- vrećice
- boce od pića i napitaka
- plastične kutije

- pakiranja prehrambenih proizvoda
- plastična pakiranja drugih proizvoda
- plastični čepovi
- drugi plastični predmeti

ŠTO SE NE PREDAJE:

- prljava plastična ambalaža (isperite preostali sadržaj)
- ambalaža od pesticida i drugog opasnog sadržaja.

Zašto reciklirati plastiku?

Recikliranjem PET ambalaže štedimo 84% energije potrebne za izradu te iste ambalaže iz sirovina

Recikliranjem plastičnih boca nastaje sirovina koja se može koristiti za proizvodnju odjeće, vreća za spavanje, igračaka i različitog uredskog materijala.

Recikliranjem plastičnih boca nastaje sirovina koja se može koristiti za proizvodnju odjeće, vreća za spavanje, igračaka i različitog uredskog materijala.

Zaprimanje plastične ambalaže od pića i napitaka koja je u sustavu povratne naknade mora organizirati svaka trgovina prodaje pića, a čija je površina veća od 200 m².

Recikliranjem plastike čuvamo i smanjujemo uporabu resursa (nafta i zemni plin) koji su potrebni u njezinoj proizvodnji te tako pomažemo očuvanju okoliša

Neke vrste plastike možete predati u reciklažnom dvorištu
(Primjerice plastični namještaj i slično)

Metali

Metali se proizvode od rudača koje spadaju u neobnovljive izvore energije. U kućanstvima čelik i aluminij čine najveći dio metalnog otpada

ŠTO PREDAJEMO:

- limenke od pića i napitaka (aluminijske)
- limenke od prehrambenih proizvoda (željezne)
- mali metalni predmeti
- metalni čepovi
- aluminijska folija

ŠTO SE NE PREDAJE:

- veliki metalni predmeti (njih možemo predati u Reciklažnom dvorištu ili ovlaštenim sakupljačima)
- prljava ambalaža (isperite prije odlaganja, a poklopac umetnite u samu limenku)
- baterije!!!! (baterije su veoma štetni otpad te ih je potrebno odvojeno prikupljati i propisno zbrinuti)

Zašto reciklirati metale?

Recikliranjem metala štedimo rudače kao vrijedne prirodne resurse, a smanjuje se i količina otpada na odlagalištima te se tako čuva okoliš

Aluminij i čelik recikliranjem ne gube svoja karakteristična svojstva. Bez obzira na to koliko se puta recikliraju ostaju jaki i izdržljivi.

Recikliranjem aluminija i čelika štedimo do 95% energije potrebne za proizvodnju novih proizvoda iz sirovina

Zaprimanje metalne ambalaže u sustavu povratne naknade mora organizirati svaka trgovina koja prodaje pića, a čija je površina veća od 200m²

Recikliranjem jedne limenke uštedi se energija potrebna za dva sata rada računala.

Od 500 recikliranih limenki može se izraditi bicikl

Staklo

Staklo je vrijedan ambalažni materijal i njegova je primjena iznimno rasprostranjena u industriji hrane i pića.

- potpuno nepropusno i tako ne utječe svježinu proizvoda koji se njoj nalazi
- prirodno i nezapaljivo
- ne otapa se u vodi, a istovremeno je otporno na koroziju

Zašto reciklirati staklo?

Recikliranjem stakla štedimo prirodne sirovine. Upotrebom 1 tone starog stakla uštedjeli smo 700 kg pijeska, 200 kg kalcita i 200 kg gode i čak 30 tona nafte.

Recikliranjem jedne staklene boce uštedjeti ćemo energiju potrebnu žarulji od 60 W da svijetli 4 sata, računalu da radi 30 minuta, a televizoru 20 minuta.

Zaprimanje ambalaže u sustavu povratne naknade mora organizirati svaka trgovina koja prodaje pića, a čija je površina veća od 200m².

Ako u proizvodnji koristimo stare staklene boce i posude, kilogram stakla proizvesti ćemo s 20 litara manje vode i 1,4 kW manje električne energije, a emisija stakleničkih plinova biti će manja za 25%.

Postupite sa stakлом na pravi način

- Staklenu ambalažu od pića veću od 0,2 litre s oznakom povratne naknade možete predati u trgovini i dobiti povratnu naknadu od 0,5 kn po boci.
- Staklenu ambalažu odložite u spremnik za staklo
- Staklo predajte u reciklažno dvorište: staklenu ambalažu od pića, ostalu staklenu ambalažu, staklene predmete.

EE Otpad

Električni i elektronički (EE) otpad čine odbačena električna i elektronička oprema i uređaji ovisni o električnoj energiji. Pravilnim

odlaganjem EE otpada čuvamo zdravlje te omogućavamo iskorištanje plemenitih metala i plastike koji se u njima nalaze

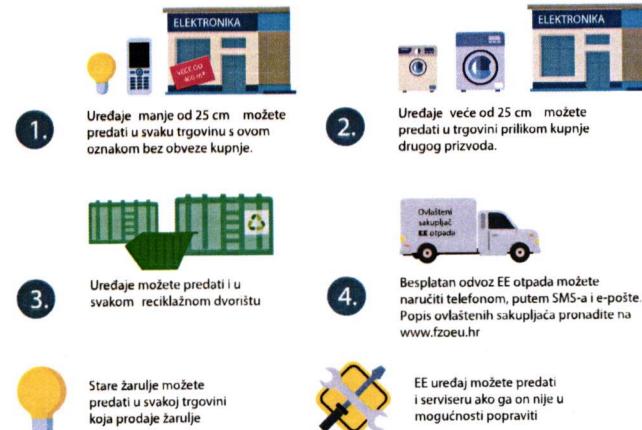
Zašto reciklirati električni i elektronski otpad?

Novi telefoni sadrže plemenite metale kao što su bakar, zlato, srebro i platina te brojne materijale koji su rijetki, a mogu se iskoristiti i nakon što uređaj više ne radi

Čelik iz uređaja je moguće potpuno reciklirati

EE uređaji mogu sadržavati i štetne tvari, te ih je neophodno zbrinjavati na pravilan način.

EE uređaje i baterije, neovisno o njihovoj veličini, nipošto nemojte odlagati u kante za miješani komunalni otpad

Tekstil

Zašto reciklirati tekstil?

Stara odjeća može se upotrijebiti za izradu krpa za domaćinstva i industriju

90% tekstila može biti ponovno upotrijebljeno, uporabljeno ili reciklirano

Ponovnim iskorištanjem tekstila smanjuje se količina otpada na odlagalištima

Ponovnom upotrebotom tekstila štede se energija i voda te se smanjuje količina pesticida koji se primjenjuju u proizvodnji novih sirovina

Većina tekstilnog otpada potjeće iz domaćinstava, no tekstilni se otpad pojavljuje i u procesima tvorničke proizvodnje vlakana i odjeće. Oboje imaju velik potencijal za ponovnu upotrebu ili recikliranje.

Kako reciklirati tekstil?

Odjeću, obuću i druge tekstilne predmete odvojite od ostalih stvari za recikliranje i stavite u plastičnu vreću koju potom zatvorite

Odložite tekstil u za to predviđene kontejnere na najbližem zelenom otoku ili predajte u sortirnici.

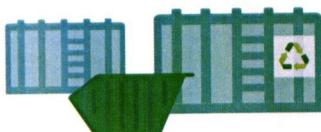
Kako do reciklažnog dvorišta?

Glomazni otpad

Krupni ili glomazni otpad su svi predmeti koje je zbog veličine nemoguće prikupljati skupa s miješanim komunalnim otpadom.

Kako reciklirati glomazni otpad?

Glomazni otpad možete osobno odvesti u najbliže reciklažno dvorište i besplatno predati

Vaše komunalno poduzeće mora osigurati odvoz glomaznog otpada - raspitajte se o rasporedu i mogućnostima odvoza u vašem mjestu

Reciklažno dvorište

Reciklažno dvorište namijenjeno je isključivo građanima za izdvajanje odlaganje raznih vrsta otpadnih tvari koje nastaju u domaćinstvu. Smješteno je u Biogradu na Moru (Industrijska ulica bb), a namijenjeno je građanima Grada Biograda na Moru. Tu se ne vrši

nikakva dodatna prerada otpada već je jedina funkcija skupljanje korisnog i problematičnog otpada. U reciklažnom dvorištu dežura radnik koji će pomoći građanima pravilno sortirati otpad.

Što građani mogu odložiti u našem reciklažnom dvorištu?

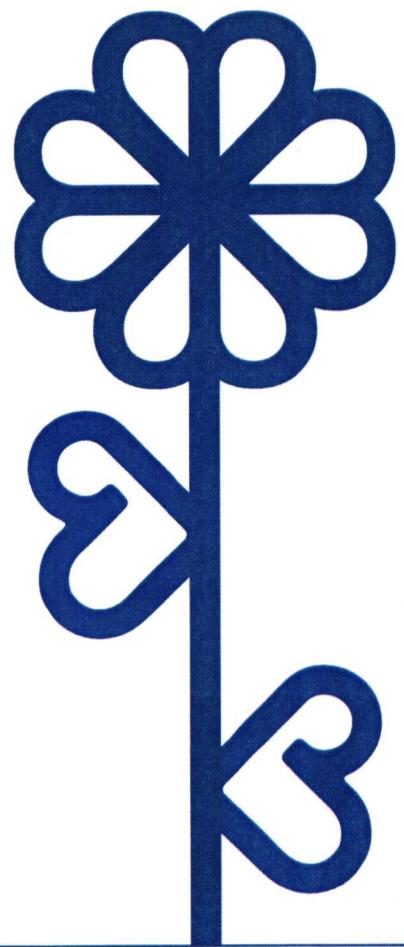
- **KARTON:**
samo ambalaža od kartona lijepo složena (na primjer kutijice i kutije)
- **STAKLO:**
boce i tanjuri općenito, prozirno staklo odvojeno od plastičnog pokrova
- **METAL:**
željezo općenito, kuhala, metalne mreže, bicikli, cijevi, slavine
- **TRAJNA DOBRA:**
perilice, hladnjaci, škrinje, televizori, monitori, računala, printeri, elektronički aparati različitih dimenzija iz kućne uporabe
- **DRVO:**
namještaj općenito, trupci, drvene kutije, prešane, daske, ivice i sl.
- **GRANJE:**
granje, otpaci od guljenja povrća, otkos od trave i sl
- **INERTNO:**
miješani otpad od demoliranja od keramike, terakote, porculana iz kućne uporabe
- **GLOMAZNI:**
otpad kojeg je nemoguće reciklirati zbog dimenzija koje ne stanu u zeleni kontejner, poput madraca, sofa, fotelja
- **AMBALAŽA OD MEKE PLASTIKE:**
celofan, najlon, ambalažni stiropor, flasteri, vrećice i torbe od plastike
- **AMBALAŽA OD TRVDE PLASTIKE:**
boce, pladnjevi i kutije
- **GUME:**
gume za aute i motocikle, mopeda i bicikala iz kućne uporabe
- **KUTIJE SA OZNAKOM OTROVNO ZAPALJIVO:**
limenke boje, sprejevi, ambalaža od ljepila, pesticida, antikoroziva iz kućne uporabe
- **NEON:**
razbijene lampe i potrošene neonske žarulje iz kućne uporabe

- **AKUMULATORI:**
akumulatori od auta i motore iz kućne uporabe
- **BILJNO ULJE:**
ulje za prženje i uporabu hrane (npr. zalihe od uljnih proizvoda)
- **MINERALNA ULJA:**
ulja za automobile za kućnu uporabu
- **BATERIJE:**
baterije od svjetiljke, sitne baterije od ručnih satova, pravokutne baterije, baterije za mobitele...
- **POTROŠENI LIJEKOVI:**
ampule za injekcije, dezinfekcijska sredstva, sirupi, masti, tablete (bez da se nalaze u kartonskoj kutiji)
- **TONERI:**
Toneri za printanje iz kućne upotrebe

Građanima drugih općina na raspolaganju je Mobilno reciklažno dvorište koje se postavlja u naselja koja zbog udaljenosti ne koriste fiksno reciklažno dvorište. Putem njega omogućava se prikupljanje većeg broja različitih vrsta otpada kao što su papir i karton, ambalaža od plastike, metala i stakla, ostala plastika, staklo i metali, tekstil, baterije i akumulatori, lijekovi, boje, tinta, ljepila, smole, otpadna ulja (i jestiva i motorna), metalna ambalaža pod tlakom, ambalaža od opasnih tvari, ee otpad, fluorescentne i štedne žarulje, glomazni otpad. Na mobilnom reciklažnom dvorištu na raspolaganju je djelatnik zadužen za prihvatanje otpada od strane građana i njegovo vaganje te odlaganje u za to namijenjene posude.

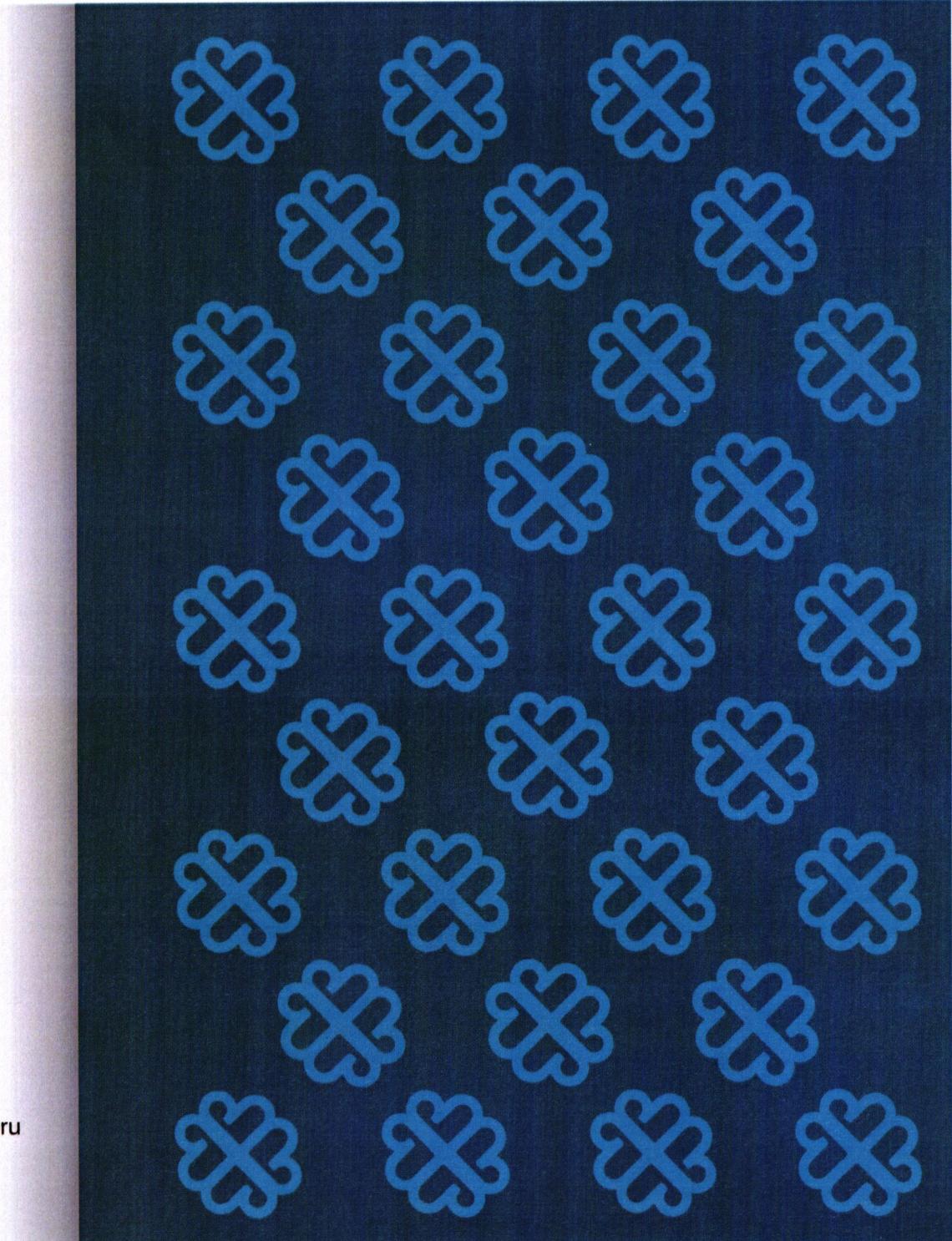

www.strukturnifondovi.hr

Projekt je sufinancirala
Europska unija iz
Kohezijskog fonda

Sadržaj brošure isključiva je odgovornost Grada Biograda na Moru

CRANE 51 design

